

Chùa Hương – Hà Nội

Chùa Hương là một danh lam thắng cảnh, một di tích lịch sử văn hoá, tín ngưỡng nổi tiếng của Hà Nội nói riêng và của Việt Nam nói chung.

Mùa xuân khi đất trời giao hòa, thiên nhiên tươi tốt, lòng người hân hoan cũng là lúc nhiều lễ hội dân gian ở nước ta tưng bừng vào hội. Hội xuân là thời điểm cuốn hút nhất người ta đi chùa, tham gia lễ hội để thể hiện lòng thành tâm, cầu an cho cả năm đồng thời có dịp hòa mình vào những lễ hội đậm sắc văn hóa dân tộc.

Người Việt tin rằng đi lễ chùa đầu năm không đơn giản để ước nguyện mà đó còn là thời gian để mọi người tìm về chốn tâm linh sau những năm tháng vất vả trong cuộc mưu sinh. Hòa vào dòng người đi lễ để cảm nhận được sự giao hòa của đất trời khi vào xuân. Cửa chùa rộng mở với tiếng chuông ngân vang cùng mùi thơm của khói hương, hoa lễ luôn làm cho tâm hồn con người thanh bình đến lạ. Và có thể bắt gặp hình ảnh dòng người Việt hành hương về cõi Phật khi mùa xuân về. Chùa Hương đã trở thành một địa chỉ quen thuộc trong tâm linh của du khách trong nước và khách quốc tế có thị thực [Vietnam visa](#).

Hàng năm cứ mỗi độ xuân về hoa mơ nở trắng núi rừng Hương Sơn hàng triệu Phật tử cùng tao nhân mặc khách bốn phương lại nô nức trẩy hội Chùa Hương, hành trình về một miền đất Phật, nơi trác tích Bồ Tát Quán Thế Âm ứng thiện tu hành, để dâng lên người một nén tâm hương, một lời nguyện cầu, hoặc thả hồn mình bay bổng hòa quện với thiên nhiên, ở một vùng miền còn in dấu tích Phật thoại và văn hóa tâm linh.

Hội chùa Hương diễn ra trên địa bàn xã Hương Sơn, huyện Mỹ Đức thành phố Hà Nội. Ngày mùng 6 tháng giêng là ngày khai hội Chùa Hương, lễ hội kéo dài đến hết tháng 3 âm lịch, ngày này vốn là ngày mở cửa rừng của người dân địa phương sau này trở thành ngày khai hội.

Chùa Hương là một danh thắng nổi tiếng không chỉ bởi cảnh đẹp mà nó còn là một nét đẹp văn hóa tín ngưỡng đạo Phật của người dân Việt Nam. Không giống bất kỳ nơi nào, chùa Hương là một tập hợp nhiều đền chùa hang động gắn liền với núi rừng và trở thành một quần thể thắng cảnh rộng lớn với một kiến trúc hài hòa giữa thiên nhiên và nhân tạo. Tạo hóa đã khéo bày đặt cho nơi đây núi non sông nước hiền hòa và rồi con người đã thổi hồn vào những điều kỳ diệu đó. Nó trở lên lung linh sinh động và nhiều màu sắc, chính điều đó đã tạo lên một nét văn hóa của dân tộc, đó là nét văn hóa tín ngưỡng đạo Phật. Có lẽ đã trải qua nhiều thế kỷ nó đã in đậm vào trong tâm thức của mỗi con người Việt Nam ta khi tới Chùa Hương, để rồi những tao nhân mặc khách hàng năm lại nô nức về đây với mong muốn được thắp một nén tâm hương. Trước một danh thắng như vậy các vị vua chúa và các vị nho nhã đã không tiếc lời thán phục. Năm 1770 khi chúa Trịnh Sâm tuần thú Hương Sơn có đề khắc năm chữ lên cửa động Hương Tích “Nam Thiên Đệ Nhất Động” (động đẹp nhất trời Nam) và còn rất nhiều những thi nhân tới đây đã đề bút như: Chu Mạnh Trinh, Cao Bá Quát, Xuân Diệu, Chế Lan Viên, Hồ Xuân Hương,...vv. Giờ đây chùa Hương không chỉ còn là giá trị một vùng miền, mà là di tích quốc gia cũng là giá trị văn hóa tâm linh của một dân tộc, vì nó là giá trị sống của chuỗi phát triển văn hóa tín ngưỡng đạo Phật, của người dân Việt từ xa xưa cho tới ngày nay. Để du khách đã đến với chùa Hương và những người chưa có dịp đến với chùa Hương tìm hiểu thêm về vùng đất “Tiểu Sơn Lâm Mà Có Đại Kỳ Quan” này, chúng tôi xin được giới thiệu một số đặc điểm về địa lý và điều kiện tự nhiên của chùa Hương.

Vị trí địa lý

Cách trung tâm thủ đô thành phố Hà Nội 62km về phía tây nam, thuộc địa bàn xã Hương Sơn – huyện Mỹ Đức thành phố Hà Nội, Hương Sơn được biết đến với địa danh nổi tiếng về di tích lịch sử, văn hóa và danh thắng. Hàng năm thu hút hàng triệu du khách trong nước và quốc tế tới thăm quan chiêm bái. Từ Hà Nội về Hà Đông tới Ba La quý khách đi theo quốc lộ 21B tới thị trấn Tế Tiêu rẽ trái đi khoảng 12km thì tới địa phận Chùa Hương. Quý khách từ phía Nam đi ra, tới thành phố Phủ Lý thuộc địa phận tỉnh Hà Nam, qua cầu Hồng Phú rồi rẽ tay phải qua Thị trấn Quế đi tới Chợ Dầu rẽ trái đi khoảng 04 km tới địa phận Chùa Hương. Hoặc đơn giản nhất cho du khách quốc tế là đặt chương trình tour tại khách sạn trong hệ thống [hotels in Hanoi](#) trực tuyến.

Điều kiện tự nhiên

Được thiên nhiên ban tặng cho cảnh “Kỳ sơn tú thủy”. Theo các nhà nghiên cứu dãy núi đá vôi Hương Sơn có cách ngày nay khoảng hơn 200 triệu năm, núi Chùa Hương không hùng vĩ chất ngất nhưng có vẻ đẹp kỳ thú với những tên gọi mang tính bí ẩn của thuyết phong thủy như: Núi Long, Ly, Quy, Phượng; mọc mọc dân già gắn liền với nhân dân lao động như: núi Con Trăn, núi Mâm Xôi, Núi Con Gà, Núi Con Voi,...vv.

Suối ở Chùa Hương không sâu nhưng quanh co uốn lượn bồng bềnh như mái tóc người thiếu nữ. Hương Sơn có những khu rừng nguyên sinh với những thảm động, thực vật phong phú và quý hiếm, tạo nên môi trường sinh thái độc đáo, đa dạng sinh học.

Con người đã có mặt ở Hương Sơn từ rất sớm, và chính sức sáng tạo lao động của con người đã làm cho thiên nhiên vùng Hương Sơn trở lên trường cửu. Các nhà khảo cổ học đã tìm thấy ở hang Sùng Sàm, Hang Luôn (thuộc quần thể thắng cảnh Hương Sơn) những chứng tích của người xưa cách ngày nay trên một vạn năm. Khi Phật giáo truyền bá và phát triển ở Việt Nam, các bậc Thiền sư đã về đây dựng thảo am, mở chùa – động thờ Phật. Từ những thảo am sơ khai, chùa Hương đã trở thành một sơn môn lớn quy tụ một hệ thống 18 các đền chùa hang động nằm ở 4 thôn: Yên Vĩ, Hội Xá, Đục Khê, Phú Yên. Các chùa động ở đây phần lớn được phát hiện và xây dựng vào thế kỷ XV, XVIII, XIX. Đa số dựa lưng vào sườn núi hoặc nằm dưới thung lũng, những nơi có địa thế đẹp để kiến tạo.

Tất cả những yếu tố thuận lợi đó đã tạo cho Hương Sơn một vẻ đẹp không những về “Tiểu sơn lâm mà có đại kỳ quan” mà còn hình thành lên những di tích có giá trị lịch sử văn hoá tín ngưỡng lâu đời, tạo lên một lễ hội văn hoá lớn.

Đến với lễ hội chùa Hương du khách sẽ được cảm nhận vẻ đẹp huyền diệu của sông nước, bao la của trời đất, hùng vĩ của núi rừng, huyền bí của hang động, ngời sáng của cổ tháp. Được ngắm nhìn những trang sử khắc trên bia đá lưu truyền cho hậu thế và được thưởng thức các món ăn đặc sản của núi rừng.